

ಪಂಡಿತ ಪುಟದ ಓದುಗರಿಗೆ
ಉಲನೇ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು

೨೦೦೩ನೇ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ

ಪ್ರೊ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರ

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ

ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ

ಶಿ. ಶ್ಯಾಮ್‌ಸಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್

ಗಾಂಧಿಬಜಾರ್ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೦೪

ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ

ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ ಓದುಗರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಓದಿಗೂ ಒಳಗಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸ ಬಹುಮುಖವಾದದ್ದು; ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಬಹುಜನರು. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಕಲ್ಪನೆ ಇಂದು ನೆನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೇ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಆಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಶಾಸನವಾದ 'ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ'ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದೇ ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾವ್ಯವಾದಾಗ ಅಭಿಮಾನ ಉಕ್ಕುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಪಂಪನಂತಹ ಕವಿಗಳು ತಾವು ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶ-ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸಾಹಿತರಾಗಿ ಆಡಿದ ಅಥವಾ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಆಡಿಸಿದ ಮಾತುಗಳೂ 'ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ'ವೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ರಾಜರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದು ನಮಗೇ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ! ಆದರೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಹಿಂದಿನ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ನಾಡು-ನುಡಿಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾವಿಸುತ್ತ, ನಮ್ಮದೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೆಂದು ಉಬ್ಬುತ್ತ, ಭಾವುಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತ ಬಂದ ವಿಧಾನ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಭಾವುಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕತೆಗಳ ನಡುವೆ ಅನುಸಂಧಾನ ನಡೆದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ 'ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ'ದ ಕಲ್ಪನೆಯು ವಾಸ್ತವದ ಉಸಿರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಂದಂದಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂಡಿದ ಕನ್ನಡಪರ ಮಾತುಗಳೇ ಇಂದಿಗೂ ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯಗಳೆಂದು ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಲೇ ನಮ್ಮ ಸಂದರ್ಭದ ಕಟುವಾಸ್ತವಗಳಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಯಾಗಬೇಕು; ಸಮಕಾಲೀನ ಸತ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು; ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತಾಗಬೇಕು.

ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಕೀಳರಿಮೆಯೂ ಅಲ್ಲ; ಮೇಲರಿಮೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಉಸಿರಿನಷ್ಟೇ ವಾಸ್ತವ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನ ಚಿಂತನಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ತತ್ವವಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು; ತತ್ವವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಾತ್ರ ನಿರಭಿಮಾನಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಅವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುತ್ತ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೇವಲ ಕಂಠಮೂಲ ಅಭಿಮಾನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಈ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಕನ್ನಡಿಗರು; ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡಿಗರು. ತಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಡು-ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ 'ನಿರಭಿಮಾನಿಗಳು' ಎಂದು ಹೀಗೆಯೆನ್ನುವುದು ತರವಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ನಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲಿನ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದಿಡಲು ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಸವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಒಂದು ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕನ್ನಡಿಗರು ನನ್ನ ಆಶಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದಾದವರು 'ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ'ದ ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಂಬತ್ತಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭಾ ಅವರು. ಈ ಆತ್ಮೀಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

೧, ಜುಲೈ ೨೦೦೨

-ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕುರಿತ ಅಭಿಮಾನದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಯಾವುದೇ ನಾಡು-ನುಡಿ-ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಮೂಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಭಿಮಾನದ ಅಂಶಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವೆನ್ನುವುದು ಒಂದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಂದಿಡಿನ ಚಲನಶೀಲತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಚಿಂತನಶೀಲತೆಯ ಸ್ವರೂಪವೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಭಾಷಾಭಿಮಾನವು ತನ್ನ ಮೂಲನೆಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಸ ಸವಾಲು-ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ತಾತ್ವಿಕ ಗಟ್ಟಿತನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಲ್ಲವೇ?-ಈ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗದೆ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ.

'ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ

ಅನೇಕರು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಭಾಷಿಕ ನೆಲೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಬೆಳೆಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅದೇ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಭಾಷೆಯ ನೆಲೆಯಿಂದ ಬದುಕಿನ ನೆಲೆಗೆ ಅಭಿಮಾನವು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಮಾತಾಡುವವರು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಮಾತಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಭಿಮಾನ ಅರ್ಥಸತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆ ಉಳಿಯುವುದು ಜನಗಳಿಂದ; ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಮಾತು ಹೊರಹೊಮ್ಮಬೇಕು; ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎನ್ನುವಾಗ, ಅದರೊಳಗೆ ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಜನರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುವ ಅಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚು ತಾತ್ವಿಕವೂ ಸಾರ್ಥಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಭಾಷೆಯ ಮೂಲದ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಬೆಳೆಯುವ ಚಿಂತನೆಯು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಗಟ್ಟಿತನವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದಾಗ, 'ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ತಾತ್ವಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ; ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿಯವರು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ-ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರುವವರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರು-ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಈ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 'ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು:

ಒಂದನೇ ಅಂಶ-ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗುವವರನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಒಂದು ವಲಯವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಹೋದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ, ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ-ಮುಂತಾದ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಲೇಖಕರನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು? ಇವರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲವೆ? ಇವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಮನೆಮಾತು ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನವರಲ್ಲ ಎನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಮನೆ ಮಾತು ಮರಾಠಿ, ರಾಜರತ್ನಂ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಮನೆಮಾತು ತಮಿಳು, ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಮನೆ ಮಾತು ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಖಾಯಂ ವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರಲ್ಲವೆ? ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಮನೆಮಾತಿನ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾದೀತೆ? ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲೇ ಉತ್ತರವಿದೆ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ, ರಾಜರತ್ನಂ, ಕಾರಂತ, ಗೋವಿಂದಪೈ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕರನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಜನರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮೂಲಾಧಾರವಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಮಾನದಂಡ ಮಾತ್ರ.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗೆ, ಗಡಿಯಾಚೆಗಿರುವ ಗಡಿನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಂದರೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಸಹ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲವೆ? ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಿದ್ದೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡತನಕ್ಕೆ ಪರಿತಪಿಸುವವರನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದು ಕರೆಯದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಳಗಿರುವವರನ್ನು, ಅದರಲ್ಲೂ ಖಾಯಂವಾಸಿಗಳನ್ನು 'ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದಂತೆ, ಮೂಲತಃ ಕರ್ನಾಟಕದವರಾಗಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಗಡಿನಾಡು ಅಥವಾ ಹೊರನಾಡು ಎಂಬ ಪದದ ಜೊತೆಗೂಡಿದ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಾಗಿ ಸೀಮಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಾತ್ಯತೀತ ಭಾಷೆ

ಎರಡನೇ ಅಂಶ-ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ಅಥವಾ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯೊಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ; ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲೂ ಇದೆ; ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲೂ ಇದೆ; ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು; ಅಷ್ಟೆ. ಈ ರೀತಿಯ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಮುಗ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕೆಲವು ವಲಯಗಳಿಂದಲೂ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ; ಮುಗ್ಧವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ನಿಜವಾಗಿ ನಂಬಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಕೆಲವು ಹಿಂದೂಗಳೇ ನಂಬಿರುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕರವಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಅನೇಕ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನೂ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನೂ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾಷೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ವಲಯವಂತೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾಷೆಯೆಂದು ನಂಬಿರುವುದು ನಿಜ. ಇಂಥವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂದರೆ 'ಹಿಂದೂಗಳು' ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಹಾಗಾದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡ ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲವೆ? ಮೂಲತಃ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಕಿಟೆಲ್ ಅವರನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತರೆಂದು ದೂರ ಮಾಡಲಾದೀತೆ? ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ,

ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್, ಎಂ. ಅಕಬರ ಆಲಿ, ಬಿ.ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ, ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್, ಬಾನುಮುಷ್ತಾಕ್, ಬಿ.ಎ. ಸನದಿ, ರಂಜಾನದರ್ಗ, ಹನೀಫ್, ಫಕೀರ ಮಹಮದ್ ಕಟ್ಟಾಡಿ, ಬೋಳುವಾರು ಮಹಮದ್, ರಷೀದ್, ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ, ನಾ. ಡಿಸೋಜ, ವಿಲಿಯಂ ಮಾಡ್ಡ-ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಮರು-ಕ್ರೈಸ್ತರು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ದಿವಾನ್ ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರು ಹೇಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರೊ ಹಾಗೆ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಅವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ. ಅಲ್ಲವೆ?

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮತಧರ್ಮದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಲ್ಲ. ಕನ್ನಡವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾಲಿ ನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಮತಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಭಾಷೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯ ಬೇಕೆನ್ನುವ ವರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ತಂತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡವೇ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿರುವವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದುದು. ಇವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿಸುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು; ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡೀಕರಣ ಮುಖ್ಯತತ್ವವಾಗಬೇಕು.

ನಾವು ಸದಾ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು: **ಕನ್ನಡ ಜಾತ್ಯತೀತ ಭಾಷೆ; ಧರ್ಮನಿರಪೇಕ್ಷ ಭಾಷೆ.**

ಇದು ನಮ್ಮ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವಾಗಬೇಕು.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಭೂಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇವರನ್ನು ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡೀಕರಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಅನಗತ್ಯ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಭಾಷಿಕ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾದ ಉರ್ದುವನ್ನು ಮನೆಮಾತಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಹಕ್ಕು ಬೇರೆಯವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಮುಸ್ಲಿಮರು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ನಾಡಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯರನ್ನು ದೂಷಿಸುತ್ತ ಕಾಲಕಳೆದರೆ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನ್ನಡಪರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೋಮುವಾದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡವು ಹಿಂದೂ ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯು ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂಚಾಂಧವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಾಧನವಾಗಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಪರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡ, ಒಂದು ಸಂವೇದನೆಯಾದರೆ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾಷಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವರು ತಂತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮನೆಮಾತಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷಿಕರು ಇರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯವರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಬೇರೆ ಭಾಷಿಕರ ಪ್ರಮಾಣ ದೊಡ್ಡದು. ಇದಕ್ಕೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ವಲಸೆ ಬರುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆದದ್ದೂ ಅದೇ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಶ್ರಮಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ

ಅನ್ಯಭಾಷಿಕರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಬದುಕಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ-ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು-ಸುರಕ್ಷಿತ, ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಬೇರೆ ಭಾಷಿಕರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಕಾರಣ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡಪರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಕನ್ನಡದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಕೆಲವು ಸತ್ಯಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಭಾಷಿಕರು ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ದರಬಾರು' ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಷಿಕರ ನಡವಳಿಕೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು; ಸಮಾಜೀಕರಣಗೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಕೆಲವರು ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಲಾಗದು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಸರಗೋಡು ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೂ ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಸುಮಾರು ೧೬೩೦ ಜನ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ನೆಲೆಯೆಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ನಿಜ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಇವೆ; ಉರ್ದು, ಮರಾಠಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡುಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಶಾಲೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಮುಂಬೈ ನಗರವೊಂದರಲ್ಲೇ ೭೨ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಜತ್ತ, ಸೋಲಾಪುರ, ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕಾ, ಚೆನ್ನೈ, ಆದೋನಿ, ಮಡಕಶಿರಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಶಾಲೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ: ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾದರೂ ವಾಸಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ವಾಸಿಸುವ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವೊಂದು ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ: ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆಯೇ? ಕನ್ನಡಿಗರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜೀಕರಣಗೊಂಡಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷಿಕರು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂಬ ಉತ್ತರವಿದ್ದರೆ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಬೇಕು; ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ದುರ್ಗತಿ ಒದಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಐಸ್ಕಾನ್ಯಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಚೆನ್ನೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಧುರೆ, ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ-ಹೀಗೆ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವುದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ

ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ವಿಭಾಗವಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜು ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ತಮಿಳು ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕೆಲವು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ತೆಲುಗು ವಿಭಾಗವಿದೆ; ಮಲೆಯಾಳಿ ವಿಭಾಗವಿಲ್ಲ. ಇದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ. ಆದರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೊಡೆತವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾಕೆ?

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ಅನ್ಯ ಭಾಷಿಕರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಅವರವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ (ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗಿದೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ಕಲಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಬದ್ಧ. ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪೂರ್ಣಪೀಠವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡೇತರ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡೇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಅಸಮತೋಲನವುಂಟಾಗದಂತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕನ್ನಡೇತರರ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಈ ತೀರ್ಪು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡೇತರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪಠ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಿಯಮಬದ್ಧವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ರೀತಿಯ ಚಿಂತನಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸುವ ವಾಸ್ತವದ ಕ್ರಿಯೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಮತಧರ್ಮದ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಸಮಗ್ರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕಲ್ಪನೆ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಮತಧರ್ಮದವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರೇ ಕಿತ್ತಾಡುವ ವಿಚಿತ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಾಗಿವೆಯೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪದ್ಯವೊಂದರ ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

“ರಾಜ ನುಡಿಯೆಂದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರನುಡಿಯೆಂದೊಂದು
ದೇವ ನುಡಿಯೆಂದೊಂದು ಹತ್ತಿಜಗ್ಗಿ
ನಿರಿನಿಟಿಲು ನಿಟಿಲೆಂದು ಮುದಿಮೂಳೆ ಮುರಿಯುತಿದೆ
ಕನ್ನಡಮ್ಮನ ಬೆನ್ನು ಬಳುಕಿ ಬಗ್ಗಿ”

ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಗಳು ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯ. ಹೀಗೆ ನುಡಿದಾಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡಪರವಾದವರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಂಜಕರೆಂದೂ ಹಿಂದಿ ನಿರಾಕರಣೆಯವರೆಂದೂ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಪರವಾದವರು ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ; ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದೇ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆಂದೂ ಭಾವಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳ ಔಚಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿವೇಕದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉಳಿದ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಕಲಿಯಲು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ; ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವಿರಲಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಕೆಯ ವಿರೋಧವಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಅಂಶವಾದರೆ, ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ದೇವಭಾಷೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ; ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ದೇವಭಾಷೆಯೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನರಿಂದ ದೂರ ಹೋದರೂ ‘ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪೂಜ್ಯತೆ’ಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ಬಿಗುಮಾನ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿದೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದು ಅದು ವ್ಯಾಮೋಹವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪೋಷಿಸಿ ಹೊರಟಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಕನ್ನಡದಂತಹ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲವೆ? ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಗಳು

ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವಾಚರಣೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ-ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ರಚನೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶೇಷವೆಂದು ಟೀಕೆ ಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಚರಣೆ, ಅಧಿಕೃತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ರಚನೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ, ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರಭಿಮಾನದ ಫಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಂತೂ ಈ ಟೀಕೆ ಒಂದು ಕ್ಲಿಷ್ಟೆಯಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆಶಯವುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ರಚಿಸಿವೆ. ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು; ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೇ ನಿರಭಿಮಾನದ ಫಲವೆಂದು ಯಾಕೆ ಕರೆಯಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡಿತ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವವೇ ನಿರಭಿಮಾನದ ಫಲಶ್ರುತಿಯೆಂಬ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಸಾಧುವಲ್ಲ.

ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಏಕಮುಖವಾದುದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಏಕೀಕರಣ ಸಂವಾದಶೀಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗುವುದು ತಪ್ಪೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆಂದರೆ ನಾಮಫಲಕ, ಪ್ರತಿಮೆ, ಮುಂತಾದ ಸಂಕೇತಗಳು ಮಾತ್ರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡವೆನ್ನುವುದು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ. ನಾಮಫಲಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಕನ್ನಡ ಅಂಕಿಗಳ ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕು; ಜನರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು-ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸವೆನ್ನುವುದು ಇಂತಹ 'ಸಂಕೇತ'ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಂತು ಬಿಡಬಾರದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ದೂರಗಾಮಿಯಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ನಾನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೂ ಬದುಕಿಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಹೊರನೋಟದ ಅಭಿಮಾನವಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಉದ್ಯೋಗ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಯಾವತ್ತೂ ಅಂತರಂಗದ ಕಾಳಜಿಯಾಗಿ ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಮುಂದುಮಾಡಿ ಅದನ್ನೇ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನೆಟ್ಟಗಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳದೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನೋಡಿ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮತಧರ್ಮದವರಿಗೂ ಮುಜುಗರವಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ಹಿಂದೂ ದೇವರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ! ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾಷಾಭಿಮಾನದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೀ ತಮಿಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕರುಣಾನಿಧಿಯವರನ್ನೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜಯಲಲಿತಾರನ್ನೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿ ವಿರೋಧಿಯಾದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಈ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಪರ್ಯಾಸ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ! ತೆಲುಗರ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯ ಹೊರಟ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ವಿಪರ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ತೆಲುಗು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಸರಲ್ಲೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷ ಇರುವಾಗಲೇ ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾವಳಿಯಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಭಾಗಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಾಮಫಲಕಗಳು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಘೋಷಣೆಗಳಲ್ಲ. ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು.

ಹೀಗೆಂದ ಕೂಡಲೆ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಡೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ರಿಯಾಯಿತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ಬಹುಪಾಲು ರಾಜ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಸಮಾನ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಳಿದ

ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಶಿಕ್ಷಣ, ಆಡಳಿತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಉದ್ಯೋಗ-ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಶಯವು ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಅಂತಃಶಕ್ತಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ತಾತ್ವಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡವು ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮವಾಗಿ, ತತ್ವವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೃಜನಶೀಲರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಚಲನಚಿತ್ರ, ನೃತ್ಯ, ರಂಗಭೂಮಿ-ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ; ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಶೀಲತೆಗಳೂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಐತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಸಾಹಿತ್ಯ), ಕನಕ-ಪುರಂದರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಸಂಗೀತ), ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ), ವರ್ಣಶಿಲ್ಪಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಚಿತ್ರಕಲೆ), ಜಕಣಾಚಾರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಶಿಲ್ಪಕಲೆ), ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ರಂಗಭೂಮಿ), ಡಾ. ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಚಲನಚಿತ್ರ), ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಕಣಗಾಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶನ), ಬಸವ ಪುರಸ್ಕಾರ (ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ), ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಲೇಖನಿಯರಿಗೆ), ಜನಪದಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರ), ದಸರಾ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗಬಹುದು. ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪರಂಪರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಭಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವೂ ಹೌದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಅಧಿಕ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಬುದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಸಿ ವೈಭವ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಗಳ ನಡುವೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮುಖಾಮುಖಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮುಖಾಮುಖಿ ಮತ್ತು ಅನುಸಂಧಾನಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕದ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕವೂ ಗುರುತಿಸಿ ಸಕಾರಣವಾಗಿಯೇ ಮೆಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರೆ, ಕನ್ನಡವು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಫಲಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮಾನತೆಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ (ಪ್ರೀ ಪ್ರೈಮರಿ) ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ಗಳು ಇದನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ, ಶುಲ್ಕ ನಿಗದಿ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವ ವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಉಳ್ಳವರ ಮಕ್ಕಳು ಇಂತಹ ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದು ಈಗ ಎಲ್ಲರ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ

ವಿಪರ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮುಂದಿದೆ. ಇದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ-ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಉಪಾಹಾರವೇ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಿಕ್ಷಣ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಉಪಾಹಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ! ಎಂತಹ ಅಸಮಾನತೆ! ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ರಹಿತ. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದು ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಹಿತ ಶಿಕ್ಷಣ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಬಡವರು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಉಳಿದವರು ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಸಮತೋಲನದ ಕಂದಕವನ್ನು ತೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗಿಂತ ಮೇಲಿರುವ ವರ್ಗದವರ ಮಾದರಿಗಳನ್ನೇ ಆದರ್ಶವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮವು ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿತು ಪರಿಣತಿ ಪಡೆಯಲು ಖಂಡಿತ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ತರುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕರವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಜನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ವಿತಂಡವಾದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಬಗ್ಗೆ-ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೋ-ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ವಾಸ್ತವಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವು ಕೇವಲ ಆದರ್ಶವಾಗದೆ ವಾಸ್ತವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ-ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಸಮಾನತೆ ಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಒಂದು ಸಮರ್ಥ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಅಳವಡಿಕೆ ಕೇವಲ ಆದರ್ಶದ ವಿಷಯವಾಗಬಾರದು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಾಗಬೇಕು. ಇದು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆ.

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆಯ ವಿಷಯವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಕನ್ನಡದ ಏಕೈಕ ಕೆಲಸವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೊಂದೇ ಕನ್ನಡಾ ಭಿಮಾನ. ಉಳಿದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಕೆಲಸಗಳು ಆದರೂ ಸರಿ; ಆಗದಿದ್ದರೂ ಸರಿ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸ ಬಹುಮುಖಿಯಾದುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲಿಸಾಗಿ ಸಿನಿಕತನದಿಂದ ತಳ್ಳಿಹಾಕದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಲೇ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆದರ್ಶದ ಉಪದೇಶ ನೀಡುವುದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸವಾದೀತು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ನೀತಿಯೇ ನಮ್ಮ ತತ್ವವಾಗಬೇಕು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಗ್ರಹಿಸದೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ಒಣ ಆದರ್ಶದ ಮಾತಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಅರಿವಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿದರೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ನಿಜ ನೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿದವರಿಗೆ ಬಿ.ಇ, ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್, ಬಿ.ಡಿ.ಎಸ್, ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್, ಬಿ.ಇಡಿ, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸ್ನಾತಕ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಲಕ

ಪ್ರವೇಶಕೊಡುವ ಕ್ರಮ ಬಹುಮುಖ್ಯವೆಂದೇ ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದು, ಒಂದು ವಿಶೇಷಕ್ರಮ. ಇಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಆದ-ಶವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವುದು ಪಾರ್ಶ್ವನೋಟವಾದೀತು. ಆದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಇಂತಹ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅನಗತ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಳುವ ವಿಪರ್ಯಾಸವೂ ನಮ್ಮದುರಿಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಇರಬೇಕೆತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆಯೆಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದೂ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಹೀಗೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ತಾತ್ವಿಕ ಜಯ.

ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿದವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಬೇಕು.

ಅಂತೆಯೇ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಂದು ಪಠ್ಯವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸುವ ವಿಷಯ. ಬಿ.ಇ., ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್., ಬಿ.ಡಿ.ಎಸ್., ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿಸುವುದು ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿ: ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಕಾಂ., ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.ಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಪಠ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಬಿ.ಸಿ.ಎ, ಬಿ.ಸಿ.ಎಸ್, ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ, ಬಿ.ಎಚ್.ಎಂ. ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪೂರ್ಣ ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಪದವಿಗಳಿಗೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಅವಧಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ನೀತಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ. ಇದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೆ?

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನ. ಇದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಲ್ಲವೆ?

'ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ' ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ, ಆನಂತರದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ -ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ-ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಅಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾನಂತರ ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿಯೇ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಮಾನಾಂತರ ಒಳಮೀಸಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆ: ಸಮಾನಾಂತರ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ-ಪಂಗಡ-ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ವಿಭಾಗದ ಒಳಗೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಯಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆಯೂ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾ ವಿಭಾಗದ (ಸಾಮಾನ್ಯ, ಹಿಂದುಳಿದ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿ) ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ ತಾನು ಗಳಿಸಿರುವ ಅಂಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಗಣನೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುವ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ತಂತಮ್ಮ ಜಾತಿವಾರು ಮೀಸಲಾತಿ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತರಾದಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಮಾನ್ಯತೆಯಿದೆಯೆಂಬುದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುವ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡಪರ ಮಾತೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮಾತಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ-ಎಂದು. ಅನೇಕ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳು ಗ್ಯಾರೇಜುಗಳಲ್ಲೂ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗ್ಯಾರೇಜಿಗೇ ಯಾಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೀರಾ ಸರಳವಾದುದಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಡಳಿತದ ಪರಿಣಾಮ, ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಒತ್ತಾಸೆಯೂ ಆಂಗ್ಲ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್' ಒಂದು ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಮಾಧ್ಯಮವಷ್ಟೇ ಆಗಿ ಕಾಣಿಸದೆ ವಿವಿಧ ಭ್ರಮೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಬೇರೆಯದೇ ಚರ್ಚೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಸಕಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ಸಜ್ಜಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಗಡಿನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಹೊರನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದಕ್ಕಲೇಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದಾಗ ಗಡಿನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಹೊರನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಬಾರದು. ಅವರ ಒಳಿತನ್ನು ಒಳಗೊಂಡೇ ಕನ್ನಡ ಪರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ-ಗಡಿಯಾಚೆ ಹೊರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಡುತ್ತವೆಯೆಂಬುದು ನಿಜ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗಡಿಯಾಚೆಗಿದ್ದೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಓದುವ, ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೊರ ರಾಜ್ಯದ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಹೊರ ಸಮೀಪದ ಅನೇಕರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಡಿ.ಇಡಿ. ಕೋರ್ಸ್ ನಮ್ಮ ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್. ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೇರಳದ ಟಿ.ಟಿ.ಸಿ. ಕೋರ್ಸ್ ಸಹ ನಮ್ಮ ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್. ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿದೆ. (ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್. ಅನ್ನು ಡಿ.ಇ.ಇಡಿ ಎಂದು ಅಂದರೆ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಇನ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ). ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇರಳದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶವಾದರೂ ಇರಬೇಡವೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯದ ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಕೋರ್ಸುಗಳು ಸಮಾನ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು ಸಹ ಒಂದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಕ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಏಕವಲ್ಲ ಅನೇಕ.

ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ

ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕು

(೧) ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ರೂಪಿಸಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (೨) ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುವ ನೀತಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿಸಬೇಕು. (೩) ಒಟ್ಟಾರೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಸಿಂಹಪಾಲು ನೀಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಹೆಜ್ಜೆ-ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರ್ಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗನೀತಿಯಾಗಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೂ ಈ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಓದಲು ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಬರುವವರು ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೇಂದ್ರೋದ್ಯಮ, ಕಚೇರಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪಡೆಯುವುದು ಒಂದು ನೀತಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ಯಾವತ್ತೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ-ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದುಮಾಡಿ ಮೂಗು ಮುರಿಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತಾ ಆಯೋಗ'ವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ: "ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಬಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು". ಆದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲ. ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಗಿದೆ; ಅಷ್ಟೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುರೂಪತೆ; ಏಕರೂಪತೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಹೊರತು ಏಕ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಏಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಏಕ ಧರ್ಮ, ಏಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ-ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸಂವೇದನಾ ವಿರೋಧಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ತತ್ವವು ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಎದುರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಎದುರು ಅನೇಕ ಒಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆಗಳಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕರಾವಳಿ ಹೀಗೆ

ಒಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ನೀಗುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪರವಾದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ-ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ನೀಗುವುದು ನಮ್ಮ ನೀತಿಯಾದಾಗ, ಸಮತೋಲನ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಅಭಿಮಾನದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮೌಲ್ಯ. ಇದು ಯಥಾ ರಾಜ ತಥಾ ಪ್ರಜಾ ಎನ್ನುವ ಕಾಲವಲ್ಲ; ರಾಜಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಜನ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗೊಂಡ ಕಾಲ, ಜನಭಾಷೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಇರುವ ಮತ್ತು ಅದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಬಹುಜನ ಬಳಕೆಗೆ ಒಗ್ಗಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೬೩ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ೧೯೭೦ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶ ಹೊರಟಿತು. ೧೯೭೨ರ ಆಗಸ್ಟಿನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ೧೯೮೩ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸದಿದ್ದರೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸುವ ಸೂಚನೆಯವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಪರ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಯು ಒಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರೋಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಸುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಭಾಷೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಕೊಡುವವರು ಜನರ-ರಾಜ್ಯದ-ಭಾಷೆಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತವು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯ; ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾದರೆ ಅದು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ. ಕನ್ನಡವು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಕ್ರಮ. ಕನ್ನಡ ಬಾರದೇ ಇರುವವರು ಮತ್ತು ಬಳಸದೆ ಇರುವವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿಯಲು ಅನರ್ಹರು; ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಾಗಲು ಅನರ್ಹರು.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ.

೧೯೬೩ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ವಿಧಾನಮಂಡಲದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ೧೯೮೩ರಿಂದ ಸಚಿವಾಲಯವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿತಾದರೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೌಕರರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ರೂಪಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ-ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ೧೨ನೇ ವಿಧಿಯನ್ವಯ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆ ಮಾಡದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೌಕರರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ೧೩-೬-೨೦೦೨ರಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಸದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೌಕರರಿಗೆ ವಾಗ್ದಂಡನೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ವೇತನ ಬಡ್ಡಿ ತಡೆ, ಪದೋನ್ನತಿ ತಡೆ, ಕಾಲವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು-ಈ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸವೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಶಕ್ತಿ ದೊರಕಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಎಂಬಂತೆಯೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿದವರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು ಬೇಕು. ಅದೇರೀತಿ

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಲು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮಗಳು ಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅಂದಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪದವಿವರಣ ಕೋಶಗಳು ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕು... ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಲು ಬೇಕಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಈಗ ಮಾಡತೊಡಗಿವೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮಾತು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆಡಳಿತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ-ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೂ ವಿಭಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಎಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಮೂಡಿದೆ... ನಿಜ; ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ತಂತ್ರಾಂಶ (ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್) ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೇಕು. ಇದು ಉದ್ಯಮದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉದ್ಯಮದ ಅಗತ್ಯವನ್ನೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಂತರಿಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಜಪಾನಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಚೀನಾದಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ. ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷಾ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊರ ದೇಶದೊಂದಿಗಿನ ಉದ್ಯಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಂತರಿಕ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತಿತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಚೀನಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಚೀನಾ, ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯೇ ಆಂತರಿಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯಾವತ್ತೂ ಅವರ ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ; ಅದರ ಬದಲು ಅವರ ದೇಶಭಾಷೆಯೇ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ?

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತ ನೀತಿನಿರೂಪಕರಾಗಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಮಾಡುವ ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಕೆಲವು ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೌರವ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಕನ್ನಡದ ಬದಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ; ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ ಕಲಿಯಿರಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನಾ, ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿಗಳು ಯಾಕೆ ಇವರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿಲ್ಲ? ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಇವರೇ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಯಾಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ? ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ಲಾಭ-ದಾಯಕವಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಗಳ ಶೋಧ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳ ದೊಡ್ಡವರು-ಚೀನಾ, ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನೇ ಆ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಮಯವಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂಬಂತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ನಮ್ಮ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವ್ಯಾಸಂಗಿಗಳೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪರಿಣತರಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯ ಬಾರದು. ಅಂತೆಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಮಾಚಬಾರದು. ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಅಸಂಬಂಧ. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪರವಾದವರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ವಿರೋಧಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾತುಗಳ ಆಶಯವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಸ್ವಂದಿ-ಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಒಂದು ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾಷಾ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಉಚಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉಳಿದ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಗಳೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕ ಎಂಬಂತೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸಬಾರದು.

ಸಮಕಾಲೀನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸಂಗೀತಗಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರಸ್ತೆಯ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಹೋರಾಟವಾಗಿತ್ತು. ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ವಿರೋಧವೂ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗೇನಾಯಿತು? ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಪಿಡುಗು ರೀಮೇಕ್‌ಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಯಿತು. ರೀಮೇಕ್ ವಿರೋಧದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ನೆಲೆ ಕಂಡಿತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವ ಜನರೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬೆಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈತಪ್ಪುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಭಯ ಬಿತ್ತುವವರೆಗೂ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅಂದಂದಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಇವು ಅಗತ್ಯ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗಲೂ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಇವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹೊಸ ಸಂದರ್ಭದ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಕನ್ನಡಪರ ರೋಚಕತೆ ಬೇಕೆ? ರಚನಾತ್ಮಕತೆ ಬೇಕೆ?

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವು ರೋಚಕತೆಯ ಬದಲು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಬೇಕು. ರೋಚಕತೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕನ್ನಡ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು.

ಹೀಗೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ರೋಚಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಚಕತೆಗೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ನಿರಂತರವಾದರೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಗೆ ತೊಡಿಸಿದ ಕವಚವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿಗಾರರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದವರು, ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ದುಡಿದ ಸಾಮಾನ್ಯರು, ಲೇಖಕರು, ಚಿಂತಕರು ಕನ್ನಡಪರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮದೇ ಮಾದರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ, ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಸಮಕಾಲೀನವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಪರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಮಹತ್ವ ಅಡಗಿದೆ. ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕನ್ನಡಪರವಾದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಕ್ಕಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಉತ್ಸಾಹದ ಜೊತೆಗೆ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳೂ ಹದವಾಗಿ ಬೆರೆತಾಗ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕನ್ನಡಪರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ

ಪರಂಪರೆಯೆಂದರೆ ಹಳೆಯದರ ವೈಭವೀಕರಣವಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೆಲೆಯೊಂದರ ಚಲನಶೀಲ ನಿರಂತರತೆಯೇ ಪರಂಪರೆ. ಪರಂಪರೆ ನಿಂತ ನೆಲೆಯಲ್ಲ; ವಿಕಾಸದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಆದರೆ ಹಳೆಯದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸ್ಥಗಿತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೂ ಶರಣಾಗುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗಂಡ ಸತ್ತಕೂಡಲೇ ಆತನೊಂದಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯು ಚಿತೆಯೇರಬೇಕೆಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪರಂಪರೆಯೆಂದು ಮೆಚ್ಚಲಾದೀತೆ? ಸತೀ ಸಹಗಮನದ ಸಂಕೇತಗಳಾದ ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸಲಾದೀತೆ? ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಕರಗಳು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೀಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬೇಕಾದ ಆಧಾರಗಳು. ಗಂಡನ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಾಯುವ ಹೆಂಡತಿಯ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತ ಆಕೆಯನ್ನು

ಇಂತಹ ಕ್ರೂರಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಜೀವಂತ ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಂಪರೆ ಎಂಬ ತಲೆ ಬರಹದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಾಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಮಾನವೀಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಭಾಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಇಂದಿಗೆ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುವ ಅಂಶಗಳು ಪರಂಪರೆಯ ಭಾಗವಲ್ಲ. ಇಂತಹ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿಸಬೇಕು. ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮಚಿತ್ತದ ವಿಕಾಸ, ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕು.

ಪರಂಪರೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ತುಂಬಾ ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದ ನಾಡು ಇಂದು ಕಿರಿದಾಯಿತೆಂಬ ಕೊರಗನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಲೂ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಯಾವುದೋ ಶತಮಾನದ ರಾಜನೊಬ್ಬನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡನಾಡೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನೆದುರಿಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡದ್ದೇ ಆಗಿರಬಹುದು; ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ರಾಜನೊಬ್ಬನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಯುತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಗತ್ಯವಿದೆ. ಈಗ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾವು ನಮ್ಮವನೆಂದು ಗೌರವಿಸುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನನ್ನು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ನಾಡಾಗಿತ್ತೆ ಅಥವಾ ಉಭಯ ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತೆ? ಇಂತಹ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗದಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೆದುಳು ಮನಸ್ಸುಗಳು ಜಡವಾಗಬಾರದು. ಜೊತೆಗೆ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಿಂದ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಂತಾಗಬಾರದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಂಪರಾಗತ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನಗತ್ಯ ವೈಭವೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತ ಭೂತದಲ್ಲಿ ಹೊತುಹೋಗಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹುಸಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವೇ ಅಹಂಕಾರವಾಗಬಾರದು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಸೇನೆ, ತಮಿಳು ಸೇನೆಗಳು ನಮಗೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲ. ಮಾದರಿಯಾಗಬಾರದು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಮಾದರಿಯಾಗುವಂತೆ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅದು ದೇಶಕ್ಕೇ ಮಾದರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿಮಾನವೆನ್ನುವುದು ಅನುಕರಣೆಯಲ್ಲ; ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅರಿವುಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ, ಮಹಾರಾಜರುಗಳನ್ನು, ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲಗಳನ್ನು, ಕಲಾತ್ಮಕ ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉತ್ತಮರಾಗಿದ್ದರು, ಜನಪರ ಧೋರಣೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಂದು ಅವರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನೂ, ಅಂತಃಪುರದ ಅಂದ ಚಂದವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾರ್ಥಕ ಸಂಕೇತಗಳೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೋಟೆ-ಕೊತ್ತಲಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಲಾತ್ಮಕ ದೇವಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರನ್ನೂ ಅವರ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವಾಗ ಬೆವರು ಬಸಿದು ನಾಡು ಕಟ್ಟಿದ ಜನರನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಜನರನ್ನು ಮರೆತು ರಾಜರನ್ನಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಮನೋಧರ್ಮ ಆಂಶಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ; ಅವುಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತೀಕಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಲೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಪರಂಪರೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ನೆಲೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಮುಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬೆಳಕಿನ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಜನಮುಖೀ ಮನೋಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ಒದಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದೇ ಭ್ರಮೆಯಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಮಾತೆ ಸಂಸ್ಕೃತವೆಂದೇ ನಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದು ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೆಂದೂ, ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆಯೆಂದೂ, ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಾಧಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದರಿಸಿ ಎಷ್ಟೋ ದಶಕಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವರು ನಂಬಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ವಿವೇಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎದುರಾದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಸವಾಲು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದು-ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾದ ಕನ್ನಡ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿರುವುದನ್ನು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದು-ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಆಡಳಿತದ ಅವಧಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಹಂತ.

ಮೂರನೆಯದು-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಹಿಡಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗತೊಡಗಿದ ಹಂತ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದು-ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಎದುರಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಹಂತ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು:

೧) ಕನ್ನಡವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಭಾಷೆ; ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಹೊರಬಂದು ಬೆಳೆದು ಭಾಷೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಬಂದು ಬೆಳೆಯುವಾಗ, ಕನ್ನಡವು ತನ್ನ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿ ಒಂದಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಿತು. ಕನ್ನಡವು ಇದೇ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಆಳಲು ಬಂದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದದ್ದು ಕನ್ನಡದ ಇತಿಹಾಸ.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಶಾಸನವೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿರುವ ಐದನೇ ಶತಮಾನದ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿದ್ದ ಶಾಸನವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲನೇ ಶಾಸನವಾಯಿತು.

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವ-ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ದೇಸಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯು ಭಾಷಿಕವೂ ಹೌದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವೂ ಹೌದು. ಸಂಸ್ಕೃತಕಾವ್ಯಗಳ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕ ದೇಸೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಪಂಪನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಅನನ್ಯವಾದುದು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸೂಚಕವಾದ 'ಮಾರ್ಗ' ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸೂಚಕವಾದ 'ದೇಸಿ'ಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಬಳಸಿದನೆಂದು ಪಂಪನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ದೇಸಿ' ಎಂಬ ಪದವೇ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹುಡುಕಿದ ಪರ್ಯಾಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಾಷಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಪಂಪನ ದೇಸಿ.

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಶತಮಾನದ ಕವಿ ನಯಸೇನ ಬರೆದ 'ಧರ್ಮಾಮೃತ'ದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ನಯಸೇನನು ಖಂಡಿತುಂಡ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾನೆ. "ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿ. ಶುದ್ಧಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ತಂದಿಡುವುದೇಕೆ? ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪವನ್ನು ಬೆರೆಸುವುದು ತಕ್ಕುದೆ?" ಇದು ನಯಸೇನ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉತ್ತರ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆರೆಸುವುದು ತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕಡಿಸಬೇಡಿ-ಇದು ಆತನ ನಿಲುವು. ನಯಸೇನನು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು 'ಮಿಸುಕದ ಸಕ್ಕದ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. 'ಚಲನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ' ಎಂಬುದು ಇದರರ್ಥ. ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇಕೆ ತುರುಕ ಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಈತ 'ಪೊಸಗನ್ನಡದಿಂ ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸುವೆಂ' ಎಂದು ಅಂದಿನ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಶೀಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಹದಿಮೂರನೇ ಶತಮಾನದ ಕವಿ ಆಂಡಯ್ಯನು 'ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಉಗ್ರವೆನ್ನು ಬಹುದಾದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬೆರೆಸದೆಯೆ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಕವಿಗಳ-ಪಂಡಿತರ ನಿಲುವಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರಬಹುದು. ಆಂಡಯ್ಯ ಬೇರೆ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡೀಕರಿಸಿದ; ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ತತ್ಸಮ'ಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ 'ತದ್ಭವ'ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ. ಪಟ್ಟಣ ಎಂಬುದು 'ಪೊಳಲು' ಎಂದಾಯಿತು. 'ಕಾವ್ಯ' 'ಕಬ್ಬಿ'ವಾಯಿತು; 'ಸುಖ' ಸೊಗವಾಯಿತು. 'ಮುಖ' ಎನ್ನುವುದು ತದ್ಭವದಲ್ಲಿ 'ಮೊಗ'. ತದ್ಭವ ಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಆಂಡಯ್ಯನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸವಾಲು ಭಾಷಾಭಿಮಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು. ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗಳ ಮುಖಾಮುಖಿಗೆ ಇದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಹುಸಿಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಂಡಯ್ಯನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಯಜಮಾನಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳು ಆಂಡಯ್ಯನ ನಂತರವೂ ಮುಂದುವರೆದಿರಬಹುದು. ಹದಿನೇಳನೇ ಶತಮಾನದ ಕವಿ ಮಹಲಿಂಗರಂಗ ಬರೆದಿರುವ 'ಅನುಭವಾಮೃತ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅಂದಿನ ಕೆಲವರು ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದನ್ನು (ಅವಮಾನಿಸಿದ್ದನ್ನು?) ಇವನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿದ ಮಹಲಿಂಗರಂಗ ಕವಿಯು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಸನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

“ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂದದಿ
ಕಳೆದ ಸಿಗುರಿನ ಕಬ್ಬಿನಂದದಿ
ಅಳಿದ ಉಷ್ಣದ ಹಾಲಿನಂದದಿ ಸುಲಭವಾಗಿರ್ಪ
ಲಲಿತವಹ ಕನ್ನಡದ ನುಡಿಯಲಿ
ತಿಳಿದು ತನ್ನೊಳು ತನ್ನ ಮೋಕ್ಷವ
ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದೇ? ಸಂಸ್ಕೃತದಲಿನ್ನೇನು”

ಇದು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮೋಕ್ಷಸಾಧಕ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿದವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಕವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವನ್ನು ಖಾತರಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ: ಆಧುನಿಕಪೂರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಭಾವ-ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರಿದ್ದು-ಸಂಸ್ಕೃತ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮುಖಾಮುಖಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಭಾಷಿಕ ನೆಲೆಯೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಯಾಮಗಳೂ ಇವೆ. ಜಡ ವೈದಿಕಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಹವಣಿಕೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು ಕನ್ನಡಪರವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಒತ್ತಾಸೆಗಳಾಗಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರೀತಿಯಷ್ಟೇ ಕಾರಣವಾಗದೆ ಆ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮುಂದೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕವಿ ಮುದ್ದಣನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಮುಖಾಮುಖಿಯು ಅನುಸಂಧಾನದ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಿರುವುದು ಆತನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರಾಕರಣೆಯ ಬದಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗಳು ಹದವಾಗಿ ಬೆರೆತ, ಆದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವಿರುವ ಮಾರ್ಗವೊಂದು ಈ ವೇಳೆಗೆ ಗೋಚರಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಮುದ್ದಣ ಕವಿಯ 'ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ'ದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಣ ಮತ್ತು ಮನೋರಮೆ ಎಂಬ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಭಾಷೆ, ಕಾವ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮುದ್ದಣನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಮಾಸ ಪದಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕತೆ ಹೇಳಹೊರಟಾಗ ಮನೋರಮೆಯು 'ನೀರಿಳಿಯದ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕಡುಬಂ ತುರುಕಿದಂತಾಯ್ತು' ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಚ್ಚುಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕತೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಸಹೃದಯರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂವಾದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವು 'ಕರೀಮಣಿಯ ಸರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಹವಳದಂತೆ ಇರಬೇಕು' ಎಂಬ ಸಾರವುಳ್ಳ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ಕರೀಮಣಿಯಿದ್ದಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವೇನಿದ್ದರೂ ಕರೀಮಣಿಯ ಅಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪೂರಕ ಕೆಂಪು ಹವಳವಾಗಿ ಸರಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬೇಕು; ಅದೇ ಕರೀಮಣಿಯಾಗಬಾರದು.

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸದೆ, ಪೂರಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದರೂ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಎಂಬ ಅಂತರಾರ್ಥವನ್ನು ಕರೀಮಣಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಹವಳದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಂಬಂಧಾಂತರಗಳಿಗೆ ಇಂಥದೊಂದು ಇತಿಹಾಸವೇ ಇದೆ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಇತಿಹಾಸದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬೇಕೇಬೇಕು.

೨) ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಪರ್ವ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನ ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕವಾದದ್ದಲ್ಲ; ಆರ್ಥಿಕ ಆಗಮನ ಆನಂತರ ರಾಜಕೀಯವಾಯಿತು; ಆರ್ಥಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮೂಲಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವೂ ಆಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಆಗ ವಿವಿಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಭೂಭಾಗವನ್ನು ಎಲ್ಲ ವಿಧದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಸಾಹತುವನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ಒಳಗಾದವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ವಿರುದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಎಚ್ಚರ ಮೂಡಿತು. ಇಡೀ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಉಸಿರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮನಮ್ಮ ಭಾಷೆ-ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಪರವಾದ ದನಿಗಳು ಜಾಗೃತವಾದವು. ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಹೋರಾಟಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಹೆಚ್ಚು ಪದ್ಯಗಳು, ಚಿಂತನೆಗಳು ಬಂದದ್ದು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ-ಎಂಬ ಅಂಶ ಅಂದಿನ ಒಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. ದೇಶ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಪರ್ವವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಹುಪಾಲು ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳು, ಚಿಂತಕರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ. ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕ್ರಿಯೆಯು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಗಳ ಏರುದನಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಉಳಿದು ಬೆಳೆಯುವ ಧೈರ್ಯ ಶೌರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಕವಿ-ಚಿಂತಕರು ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮೆರೆದದ್ದು ಯಾರಾದರೂ ಬೆರಗುಪಡುವಂತಹ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕವಿ-ಚಿಂತಕರು ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಅದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡರು; ಅರಿವನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಅರಿವಿನ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯಷ್ಟೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅನುಭವದ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಟೀಬದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಾಗುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಎದುರಾದರು. ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟತೊಡಗಿದರು. ಭಾಷೆಯಾಗಿ, ಕಾವ್ಯವಾಗಿ, ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಿ, ಮೀಮಾಂಸೆಯಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಈ ಕಾಲದ ಕವಿ-ಚಿಂತಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೇ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಸವಾಲನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಮಾಜ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಿತಿ ಸಮುದಾಯವೇ ಇದೆ.

೨) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗತೊಡಗಿತು. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯೆಂದು ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರಭಾರತದ ಕೆಲವೇ ರಾಜ್ಯಗಳ ಭಾಷೆಯಾದ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಭ್ರಮೆಯಿಡಿಸಿ ಹೇರುವುದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿಯು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಜಮಾನಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಬಿಡಬಾರದು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾಪ್ರೇಮವನ್ನು ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಜೊತೆ ಸಮೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದಿಯ ಹೇರಿಕೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದೊಂದು ಬಾಲಿಶ ಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯು ಯಾವತ್ತೂ ವಿಶಾಲವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನೆಲೆಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ-ಇವುಗಳಿಗೆ ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡಿದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜ್ಞಾನದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿದಾಸ, ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಪ್ರೇಮ್‌ಚಂದ್ರರನ್ನು ಎಂದೂ ದೂರಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಸಂವೇದನೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯದು. ಕನ್ನಡವು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ದಕ್ಕಿದ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಒದಗಿಸುತ್ತ ಕನ್ನಡದ ಲೇಖಕರು-ಕಲಾವಿದರು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಯಾವುದೇ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತ-ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಭವಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕವಿ ಬೆಂಜಮಿನ್ ಮೊಲಾಯಿಸ್ ಹತ್ಯೆಗೀಡಾದಾಗ ಕನ್ನಡದ ಯುವ ಕವಿಗಳು ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ರೀತಿ ಅಪೂರ್ವ. ಈ ಕವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವೇ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇದು ಇಂದಿನ ಮಾತು; ನಿಜ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬದುಕುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಭಾಷಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡಿದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಗಳ ವಸ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತದಾದಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪುರಾಣವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದ-ರೂಪಾಂತರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಮುಂಚೆಯೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವು ತನ್ನ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವಂತೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರವುಳ್ಳ ಪದಗಳು ಮೂಲತಃ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು; ಭಯ, ಸುಖ, ದುಃಖ, ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಪದಗಳಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿರುವ ಅಧೀಕ್ಷಕ, ಅಭಿಯಂತರರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದವರು! ದವಾಖಾನೆ, ಖಾನಾವಳಿ, ಪೊಲೀಸ್, ಬಸ್, ರೊಕ್ಕ, ಬ್ಯಾಂಕು ಎಂದು ಬಳಸಿದರೆ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯೆಂದು ಕರೆದು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾಕೀತು ಮಾಡುವವರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳು ಜನಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರೆ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಭಾವಬುದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಬಳಕೆಯಾದರೆ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಯುವ ಭಾಷೆಯು ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಪದವು ಹೇರಿಕೆಯಾಗಬಾರದು; ಬಲವಂತದಿಂದ ತುರುಕಿದಂತೆ ಇರಬಾರದು. ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾದರೆ ಅದು ಕನ್ನಡ ಪದವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪದಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಕವಾಗದಂತೆ ಒಗ್ಗುವ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಳಸಬಹುದು. ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿದ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಕವಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯೇ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ.

೪) ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದರೆ-ಜಾಗತೀಕರಣ- ಉದಾರೀಕರಣಗಳ ಕಲ್ಪನೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದೆಯೆಂದು ನಂಬಿಸುತ್ತ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾರೀಕರಣವೇ ಮದ್ದು ಎಂಬ ಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಬಂದಿತು. ಬಂಡವಾಳದ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗತೊಡಗಿತು. ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಆಧಿಪತ್ಯ ಅಗತ್ಯವೆಂಬಂತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ನಿಯಂತ್ರಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸವಾಲುಗಳು ಎದುರಾದವು. ಹೀಗೆ ತಲೆದೋರಿದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಆತಂಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಆ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಸ್ವರೂಪ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇರಲಾಗದು.

ಕನ್ನಡತನ

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಭಾಷಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು; ಅದು ಕನ್ನಡತನವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸ್ತು ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಚಾತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಕನ್ನಡತನವಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಚಿತ್ರಕತೆಯ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿರಲಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಚಾರ, ವಿವೇಕ ಹಾಗೂ ಔಚಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂವೇದನೆಯ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನವಿರಬೇಕು.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಎನ್ನುವುದೇ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಎಂಥದೇ ಆಗಲಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿ ಎನ್ನುವುದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ನೋಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ, ನಾಟಕ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಅಭಿರುಚಿಯ ಚಲನಚಿತ್ರ, ನಾಟಕ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಶ್ಲೀಲ ಅರ್ಥದ ಮಾತುಗಳುಳ್ಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ತೋರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾರುಹೋಗುವುದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಲ್ಲ. ದ್ವಂದ್ವಾರ್ಥ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವುದು, ರೋಚಕ ಪುಸ್ತಕ-ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡುವುದು ಕನ್ನಡತನದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವು ವಿವೇಕ, ಔಚಿತ್ಯ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಾಚಾ ಸಂವೇದನೆಯ ಆಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ಹೊರಗಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದ ಒಳಗಿನ ವಿಕೃತಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುವುದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆಂದರೆ ಕೇವಲ 'ಗತವೈಭವ'ದ ಕನವರಿಕೆಯಲ್ಲ; ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವು ಸದಾ ಸಮಕಾಲೀನವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವ ಸಾರ್ಥಕ ಸಂವೇದನೆ.

ಈಗ ನೋಡಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಶ್ರೀಗಂಧದ ನಾಡು ಎಂದು ವೈಭವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಶ್ರೀಗಂಧವನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಗಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ನಾಡು ಕನ್ನಡ ನಾಡಲ್ಲವೆ? ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧವೂ ಇದೆ; ಜಾಲಿಯ ಮರವೂ ಇದೆ; ಕೋಗಿಲೆಯೂ ಇದೆ, ಕಾಗೆಯೂ ಇದೆ; ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳಿವೆ. ಬತ್ತಿದ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ವೈಭವೋಪೇತ ಸೌಧಗಳಿವೆ; ಸೊರಗಿದ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿವೆ. ತುಂಬಿದ ಕಡಲು ಇದೆ; ಹಸಿದ ಒಡಲು ಇದೆ. ಹಸಿರಿನ ಕಾಡು ಇದೆ; ಒಣಗಿದ ಊರು ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ಕೃಷ್ಣೆಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ; ನೀರಿಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಗಳೂ ಇವೆ. ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳೂ ಇವೆ. ಕನ್ನಡ-ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮದು ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕರ್ನಾಟಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಲಿ ಹೊಂಗೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೇಗೆ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಗೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ; ತುಂಬಿದ ಕಡಲ ಕರ್ನಾಟಕವಾದಂತೆ ಹಸಿದ ಒಡಲುಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ; ನಮ್ಮದು ಕಾವೇರಿ ಕೃಷ್ಣೆಯರ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಹೌದು; ಕೆರೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಹೌದು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹುಸಿ ವೈಭವೀಕರಣದಲ್ಲಿ, ಗತವೈಭವದ ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಜಡವಾಗುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವಲ್ಲ. ಭೇದ ಭಾವಗಳಿಲ್ಲದ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಒಳನೋಟವಾಗಬೇಕು.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು. ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿ-ನಗರಗಳ ಬಡವರು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಸಿರಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಡವರ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ವಿಚಾರಗಳು ವಿಕಾಸವಾಗ ಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಲ್ಲಿದರ ನೆಲೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ವೈಭವ, ಯುದ್ಧೋನ್ಮಾದ, ಹುಸಿ ವೀರತನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಬಡವರ ಬೆವರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವಂತಾಗಬಾರದು. ಕೋಟೆ, ಕೊತ್ತಲಗಳನ್ನು ಗುಡಿಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಬೆವರು ಬಸಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಬಡಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಮರೆತು ಕೇವಲ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ರಾಜಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಮರೆಸುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಬಾರದು; ಇದೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಬಾರದು. ಕಟ್ಟಿಸಿದವನು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿದವರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದು ನಿಜವಾದ ಚರಿತ್ರೆ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವು ಇಂತಹ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಜನರನ್ನು ಮರೆತು ರಾಜರನ್ನು ಮರೆಸುತ್ತ ಹೋಗಬಾರದು. ಉತ್ತಮ ರಾಜರು ಮತ್ತು ಜನರು ಈ ನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಿಜದ ನೆಲೆಗಳೆಂಬ ಅರಿವು ಅಗತ್ಯ.

ಇಂಡಿಯಾ ಹೇಗೆ ಏಕಮುಖೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಏಕಮುಖೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ದೇಶ. ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮತವಿಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಜೀವನವಿಧಾನವಿಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಮಾದರಿಯ ಚರಿತ್ರೆ-ಪುರಾಣಗಳಿಲ್ಲ. ನಗರದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಗ್ರಾಮ-ನಗರಗಳನ್ನು ನೋಡದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಏಕಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಲೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ವಿವೇಕವಾಗಬೇಕು, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಏಕಮುಖೀ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅದು ಬಹುಮುಖೀ ಕೆಲಸ. ಅದೊಂದು ಚಲನಶೀಲ ಚಿಂತನಶೀಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವು ಸದಾ ಚಲನಶೀಲವಾಗಿರಬೇಕು; ಚಿಂತನಶೀಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಬಹುಮುಖಿಯಾದ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಗಟ್ಟಿ ಫಲಶ್ರುತಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದಿನ ಆದ್ಯತೆಗಳೇ ಇಂದಿನ ಆದ್ಯತೆಗಳೂ ಆಗಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ಹೌದು, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗುವ ಹತ್ತಾರು ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದು ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವ ವಿವೇಕವೂ ಬೇಕಲ್ಲವೆ?

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆಂದರೆ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ.

ಕೇವಲ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ಕೂಗು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಕೂಗು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ನಿಜ; ಆದರೆ ಇಂದು ನಾವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಂಠದ ಕೂಗುಬೇಕು. ಆದರೆ 'ಕೇವಲ' ಕಂಠದ ಕೂಗಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಕೇವಲ ಕಂಠದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವ ಕೂಗುಗಳು ಕನ್ನಡದ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತವೆ; ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಹೊರಗಷ್ಟೇ ಕಾಣಿಸುವ ಕನ್ನಡದ ಅಂಕಿ-ಅಕ್ಷರಗಳಷ್ಟೇ ಎಂದು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂಕಿ-ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಂತರಂಗವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಬೆಳೆದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವಶಕ್ತಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗಗಳೊಂದಾದ ಕನ್ನಡತನ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೊರಗೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಬಾರದು. ಅದೇ ಅಂತಿಮವಾಗಬಾರದು. ಸಾಂಕೇತಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಅವನ್ನು ಮೀರಿದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಭಾಷೆ-ಪರಿಭಾಷೆಗಳು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಆಗ ನಾವು ಆಡುವ ಕನ್ನಡಪರ ಮಾತುಗಳು ಕೇವಲ ಕಂಠದ ಕೂಗುಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೂಗಿನಲ್ಲೂ ನೈಜ ಕಾಳಜಿ, ಕಳಕಳಿ ಇರುತ್ತದೆ; ಕೂಗು ಒಂದು ದನಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಧ್ವನಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ವಿವಿಧ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ದನಿಯಾಗಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಚಿಂತನಕಾರರು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿಗಾರರನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ನೆನೆಯಬೇಕು. ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಲೇ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ, ದೂರಗಾಮಿಯಾದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದತ್ತ ಸಾಗಬೇಕು. ನಾವು ನಿಂತ ನೀರಾಗಬಾರದು; ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಕ್ಷೀಣಿಯಾಗಬಾರದು. ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತನಶೀಲತೆಗಳು ಒಂದಾದ ತತ್ವವಾಗಬೇಕು.

ಕನ್ನಡಪರವಾದ ಮಾತು ಕರುಳಿನಿಂದ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾಯಿತನ ಮತ್ತು ತಾಯಿತತ್ವ-ಎರಡೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ತಾಯಿತನ ಯಾವತ್ತೂ ದ್ವೇಷಮೂಲವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ದ್ವೇಷದಿಂದ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳಗಿನ

ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ, ಸಂಕಟಮೂಲ ಸಿಟ್ಟಿನ ಸ್ಫೋಟ, ಪ್ರೀತಿಯ ಒತ್ತಾಸೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಭಿಮಾನದ ಸ್ವರೂಪ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಂತಃಕರಣ ಮೂಲ ಅಭಿಮಾನ-ಕರುಳಿನ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ.

ಒಳಗಿನ ಒತ್ತಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೂಪ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚೋದನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವನ್ನೇ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವೆಂದು ನಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಾಡು-ನುಡಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ನೆನಪಿರಬೇಕು: ಸಂಕಟವಿಲ್ಲದ ಸಿಟ್ಟು, ಅಂತಃಕರಣವಿಲ್ಲದ ಆಕ್ರೋಶಗಳು ಕೇವಲ ಕಂಠವನ್ನಷ್ಟೇ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕರುಳು ಕಂಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾತಾದಾಗ ಪ್ರಖರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಗಳು ಒದಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ನಿಜ; ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕರುಳಿನ ಜೊತೆ ಕಂಠವೂ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಕರುಳಿಲ್ಲದ ಕಂಠ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಅಬ್ಬರವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ.

ಇಂದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ದು ನಾಗರವಾಗದ ನಾಲಗೆ; ದೂರಗಾಮಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಕಡೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ, ಸೂತ್ರೀಕರಿಸಿ, ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು;

ಕರುಳಿನ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಬೇಕು; ಕರುಳು ಕಂಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

~ ~ ~ * * * ~ ~ ~

ಮೊ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರ

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು

ಪಂಡಿತ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು

ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೀಡಿದ ಅಂಕಿತ ಪ್ರಕಾಶನದ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಂಬತ್ತಳ್ಳಿ ಅವರಿಗೆ ಹಾರ್ಡಿಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

KANNADAABHIMAANA:—A theoretical book by Baraguru Ramachandrappa. Published by Ankita Pustaka, No. 53, Shamsingh Complex, Gandhi Bazar Main Road, Basavanagudi, Bangalore - 560 004 ☎ 661 7100 (O) 652 6134 (R) Price : Rs. 25/- Pages: 64

© ಲೇಖಕರದು

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ - ೨೦೦೨

ಬೆಲೆ: ರೂ. ೨೫/-

ಮುಖಪುಟ: ಶ್ರೀಪಾದ

ಅಕ್ಷರಚೋಡಣೆ: ಶ್ರೀಧರ್

ISBN: 81-87321-74-1

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ ಗಿರಿ, ಶ್ಯಾಮ್‌ಸಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್

ಗಾಂಧಿಬಜಾರ್ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೪

ಮುದ್ರಣ ರವಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು.